

Aftale om finansloven for 2002 mellem regeringen og Dansk Folkeparti

05.02.2002

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om finanslovsforslaget for 2002 med følgende tilføjelser:

Flere behandlinger på sygehusene og frit valg på sundhedsområdet

Der er på finanslovsforslaget afsat 1,5 mia.kr. til sygehusene i 2002. Midlerne udmøntes til at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet med henblik på at nedbringe ventetiderne. Puljen fordeles til amterne og HS på grundlag af et beregnet køns- og aldersbetinget sygehusforbrug. Meraktiviteten beregnes for amtets borgere efter bopæl, uanset hvor behandlingen er ydet. Udgangspunktet for beregningen er korrigeret for forventet produktivitetstigning, aktivitetsstigning, der må anses for finansieret af den gældende økonomiaftale m.m.

Det er afgørende, at tilskuddene efter ordningen kanaliseres videre til de enheder, der har præsteret den ekstra aktivitet. Det enkelte amt aftaler med Indenrigs- og Sundhedsministeriet på grundlag af forholdene i amtet en model, der sikrer dette. Amsrådsforeningen indgår i denne proces. I aftalerne kan endvidere indgå forsøg og initiativer vedrørende nye organisations- og styringsformer.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at følge udnyttelsen af ordningen nøje for at sikre, at målene nås. Pr. 1. juli 2002 indføres frit sygehusvalg med betaling fra bopælsamtet til private sygehuse, klinikker m.m. og til udenlandske sygehuse for patienter, som de offentlige sygehuse ikke kan tilbyde behandling indenfor 2 måneder efter henvisning. På høreapparatsområdet videreføres den gældende ordning, hvorefter der er frit valg til private udbydere med tilskud efter den sociale servicelov. Tilskuddet forhøjes til 5.000 kr. pr. høreapparat.

Regeringen og Dansk Folkeparti er dermed enige om at gennemføre lovforslag L64 om ændring af sygehusloven og L62 om forhøjelse af tilskuddet til høreapparater.

Regeringen og Dansk Folkeparti vil drøfte den konkrete udmøntning af beløbet på 35 mill.kr., som er afsat på finanslovsforslaget for 2002 til bl.a. sygdomsbehandling i udlandet, herunder af eksperimentiel karakter, alternativ behandling, implementering af strategiplaner for indsats mod astma og allergi, knogleskørhed mv.

Feriefonden

Arbejdsmarkedets Feriefond oppebærer indtægter fra dels renteafkastet fra FerieKonto og fra fondens egen formue, dels ikke-hævede feriepenge. Feriefondens formue er igennem de senere år vokset markant og udgjorde ved udgangen af 2000 ca. ½ mia.kr.

Med henblik på at undgå en fortsat formueopbygning overføres i 2002 op til 150 mill.kr. af renteafkastet fra FerieKonto til staten frem for til Arbejdsmarkedets Feriefond.

Parterne er principielt enige om, at lønmodtagerne bør have udbetalt ikke-hævede feriepenge ved ferieårets udgang. Der nedsættes et embedsmandsudvalg, der skal undersøge mulighederne herfor.

Dog modtager staten som hidtil ikke-hævede feriepenge, når disse kan henføres til personer, der i stedet for at afholde ferie har modtaget en offentlig overførselsindkomst.

Udvalget skal afslutte sit arbejde senest 1/9 2002, og aftaleparterne tager herefter stilling til de nødvendige ændringer fra og med 2003.

Forskning og uddannelse

Der er enighed om, at regeringen fremsætter ændringsforslag på uddannelses- og forskningsområdet, således at de på finanslovsforslaget fra januar indbudgetterede effektiviseringskrav i forhold til finanslovsforslaget fra august (udbredelsen af 2 pct. besparelsen og 1 pct. effektiviseringen i 2002) tilbageføres vedrørende erhvervsskolerne, de videregående uddannelser, efterskoler, daghøjskoler, folkehøjskoler mv. og produktionsskoler, uddannelserne under Kulturministeriet samt basisforskningen på universiteterne.

De samlede merudgifter herved på ca. 650 mill.kr. finansieres gennem:

Mill.kr. 2002

Nulstilling af Reserve til imødegåelse af aktivitetsstigninger på §19.11.79.10 32

Nulstilling af Reserve til imødegåelse af aktivitetsstigninger på §20.11.79.20 180

Nedsættelse af Reserve til nødlidende institutioner på §20.11.79.70 35

Nedskrivning af Reserve til merudgifter ifm. nye bevillingforslag på §35.11.01 ca. 403

Finansiering i alt ca. 650

Herudover tilføres handelsskolerne ekstra 50 mill.kr. til forbedring af HHX-uddannelserne, jf. forslaget til finanslov for 2002.

Dansk Folkeparti har noteret sig, at regeringen foreslår at udmønte den afsatte reserve til nye initiativer vedrørende forskning og IT mv. på 400 mill.kr. (§19.11.11 Reserve til nye initiativer) til primært styrkelse af den frie forskning, særlig indsats på det natur-videnskabelige område, nanoteknologi, IT-forskning og regionale IT-initiativer og digital forvaltning.

Udlændingeområdet

På udlændingeområdet er finanslovsforslaget budgetteret ud fra det nuværende retsgrundlag, og udgiftsskønnet er dermed baseret på det antal flygtninge og familiesammenførte, der forventes i 2002-2006 med den gældende udlændingelovgivning.

Med udlændingeudspillet forventer regeringen, at der de kommende år vil kunne forudses en besparelse i kraft af henholdsvis stramning af udlændingelovgivningen, stramning af forsørgelseskravene og indførelse af et syvårigt optjeningsprincip for introduktionsydelse og kontanthjælp.

Optjeningsprincippet vil få virkning efter den 1. juli 2002. Dette indebærer, at den fulde mindredgift først vil blive opnået i løbet af en syvårig periode, og at besparelsen i 2002 muligvis kun har begrænset omfang.

Parterne vil følge udviklingen nøje, og de ændrede udgiftsskøn på udlændingeområdet vil blive indbudgetteret i forbindelse med regeringens forslag til finanslov for 2003.

Tiltagene på udlændingeområdet bidrager til at sikre det råderum til fortsatte forbedringer på centrale velfærdsområder de kommende år, som er forudsat i regeringsgrundlaget på bl.a. de borgernære områder i kommuner og amter.

Barselsorlov

Regeringen har fremsat lovforslag om, at barselsorloven udvides med 20 uger, der kan deles frit mellem forældrene. Der bliver herefter i alt 52 ugers barselsorlov med fulde dagpenge. Barselsorloven gøres samtidig mere fleksibel, således at beskæftigede kan udstrække den samlede periode med 6 uger, mod at ydelsen nedsættes tilsvarende. Endvidere kan en forælder efter aftale med arbejdsgiveren genoptage arbejdet delvist og dermed forlænge den samlede barselsorlov tilsvarende, jf. L47.

Set i forhold til L47 er regeringen og Dansk Folkeparti enige om at indlægge en yderligere fleksibilitet, således at alle forældre kan udstrække den forlængede barselsorlov med yderligere 8 uger. For beskæftigede bliver der således mulighed for at udstrække med i alt 14 uger – fra 20 uger til 34 uger. For ikke-beskæftigede bliver der mulighed for at udstrække med 8 uger – fra 20 uger til 28 uger. Ydelsen nedsættes svarende til forlængelsen, således at den samlede ydelse fortsat svarer til 52 uger med fulde dagpenge.

Provenutabet som følge af den yderligere forlængelse med 8 uger skønnes at udgøre ca. 300 mill.kr. årligt fra 2003 og frem og forventes modsvaret af en besparelse som følge af stramningerne på udlændingeområdet.

Forældre med børn født i perioden mellem den 1. januar 2002 og frem til tidspunktet, hvor lovforslaget træder i kraft, kan frit vælge mellem den nye udvidede barselsorlov og de gældende regler om barsels- og børnepasningsorlov.

I denne folketingssamling fremsættes lovforslag om tilskud til pasning af egne børn i hjemmet. Forslaget skal give kommunerne større valgfrihed i tilrettelæggelsen af de samlede pasningstilbud, ligesom børnefamilierne får større frihed til at tilrettelægge arbejds- og familieliv.

Parterne forventer, at de forbedrede barselsregler ikke forringer de eksisterende pasningsmuligheder.

Bedre omsorg og frit valg for de ældre

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at gennemføre en række nye initiativer for at sikre flere valgmuligheder, større fleksibilitet og bedre omsorg for de ældre:

Frit valg til hjemmehjælp og større fleksibilitet

De ældre skal med virkning fra 1. juli 2002 i højere grad selv kunne afgøre, hvordan hjemmehjælpen sammensættes, og hvem der skal udføre opgaven. Hjemmehjælpsmodtagere skal tilbydes frit valg mellem de kommunale udførere og private udførere, som kommunerne indgår aftale med.

For at sikre at en øget fleksibilitet udmøntes i overensstemmelse med den enkelte ældres ønsker og behov indføres en samtale i forbindelse med kommunens visitation, således at den kommunale afgørelse i højere grad afspejler den ældres ønsker. Herudover kan den ældre i samarbejde med hjemmehjælperen fra gang til gang aftale, hvilke opgaver der ønskes udført indenfor en socialfagligt forsvarlig ramme og inden for den tidsramme, som hjælpen forventes udført indenfor. Der visiteres fortsat til konkrete ydelser efter en individuel vurdering. De ældre får et krav på erstatningshjælp ved hel eller delvis aflysning af hjælpen.

Frit valg til plejebolig mv.

Der gives pr. 1. juli 2002 frit valg på tværs af kommunegrænserne til plejehjem, plejeboliger og ældreboliger til personer, som er visiteret i begge kommuner. Tilflytningskommunen kan kun i helt særlige tilfælde, hvor hensynet til kommunens egne ældre er i fare for at blive tilsidesat, afslå optagelse på kommunens venteliste til udefrakommende ældre.

Ældre, som er visiteret til et botilbud, gives fremover et retskrav på at kunne få sin ægtefælle eller samlever med til ét botilbud, der er egnet til to personer. Hvis den plejkrævende ældre dør før sin ægtefælle/partner, kan den ikke plejkrævende efterladte blive boende i botilbuddet i overensstemmelse med de gældende regler.

Bedre vilkår for selvejende ældreboliginstitutioner mv. Der fremsættes lovforslag om bedre vilkår for selvejende ældreboliginstitutioner mv. inden for en årlig ramme på 75 mill.kr., jf. opfølgning på B76.

Særlige tiltag på social- og sundhedsområdet

Ved en fortsat kritisk gennemgang af statslige tilskud og puljer vil regeringen i foråret udarbejde forslag til finansiering af særlige tiltag på social- og sundhedsområdet inden for en ramme på 150 mill.kr. i 2002.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at drøfte den konkrete udmøntning af rammen med henblik på initiativer inden for eksempelvis følgende områder: knoglemarvsdonation, influenzavaccination og ledsageordning.

Efterlevelsespension

Regeringen vil i indværende folketingssamling søge tilslutning blandt Folketingets partier til at genindføre efterlevelsespension, således at den længstlevende af to samlevende ægtefæller, der begge modtager social pension, berettiges til at modtage ægtefællernes sammenlagte pensioner i 3 måneder. Merudgifterne herved skønnes at udgøre ca. 160 mill.kr. årligt. Genindførelsen af efterlevelsespensionen søges finansieret bl.a. ved den afsatte reserve på 70 mill.kr. til forbedringer af sociale ydelser ved dødsfald.

Varmetillæg

De nuværende regler for beregningen af varmetillæg indebærer en række administrative og retssikkerhedsmæssige problemer, som har givet anledning til kritik. For mange pensionister forekommer beregningen af varmetillæg uoverskuelig og uretfærdig.

Reglerne indebærer således en uensartet administration og fører til forskelle i tildelingen af varmetillæg for pensionister med samme varmeudgifter, men forskellig opvarmningsform eller bosiddende i forskellige kommuner.

Regeringen og Dansk Folkeparti er derfor enige om at ændre de nuværende regler for beregningen af varmetillæg, således at der med virkning fra 1. januar 2003 indføres et standardfradrag i beregningsgrundlaget på 10 pct., for de pensionister, hvor varmeregningen efter gældende regler skal opdeles i udgifter til hhv. brændsel og drift/vedligeholdelse.

For pensionister, der samtidig modtager boligydelse, udgør fradraget dog mindst det beløb, der evt. modtages til dækning af faste varmeudgifter via boligstøttelovgivning.

Pensionister, hvis bolig ikke opvarmes via et kollektivt varmforsyningsanlæg, påvirkes ikke af ændringen.

Modellen skønnes at medføre en offentlig merudgift på ca. 30 mill.kr. årligt fra 2003 og frem. Merudgiften finansieres på FFL2003 gennem den fortsatte indsats for at sanere statslige råd, nævn og puljer.

Undersøgelse af kommunal praksis vedrørende tildeling af personlige tillæg

Kommunernes udgifter til personlige tillæg har i 2001 vist sig at være lavere end forventet. Der igangsættes et arbejde med henblik på at vurdere, om de lavere udgifter skyldes en ændret tilkendelsespraksis i kommunerne, som parterne efterfølgende evaluerer.

Status for udviklingen på hospiceområdet

Idet parterne er enige i ønsket om udbygning af hospiceområdet, gøres i forbindelse med forårets forhandlinger om amternes økonomi for 2003 status for udbygningen på hospiceområdet, jf. aftalen mellem regeringen og Amtsrådsforeningen, juni 2001, om at der skal ske en gradvis forbedring af tilbuddene til døende, jf. anbefalingerne fra arbejdsgruppen om palliativ behandling. Der er enighed om en gradvis udbygning af kapaciteten på det palliative område f.eks. i form af flere senge- eller hospicepladser, og at alle amter har etableret palliative teams, inden for en treårig periode.

Udgiftsløft på ældreområdet

Ud over de ovenfor nævnte beløb afsættes 0,5 mia.kr. årligt i perioden 2002-2005 til et generelt udgiftsløft på ældreområdet i forlængelse af ovenstående initiativer. Den nærmere udmøntning drøftes med kommunerne.

Den særlige pensionsopsparing

Den særlige pensionsopsparing omdannes til en individuel pensionsopsparing på linie med den oprindelige midlertidige pensionsopsparing fra 1998. Den videreførte ordning er en midlertidig og konjunkturbetinget obligatorisk opsparingsordning.

Der fastsættes regler om, at kontohaverne i SP fra 2003 får ret til at flytte deres indestående inkl. renter til en anden pensionsordning. Dette sker på baggrund af anbefalinger medio 2002 fra udvalget, der er nedsat med det formål at kulegrave og analysere mulighederne for at give større valgfrihed og reducere omkostningerne i forbindelse med pensionsopsparing.

Økologi

Med henblik på at fremme økologiske udviklingsprojekter, der skal bidrage til kvalitetsfremme og fremme af eksport af økologiske produkter, afsættes yderligere 5 mill.kr. årligt i perioden 2002-2005. Endvidere afsættes i 2002-2005 1 mill.kr. årligt til projekter i Økologiens Hus.

Øvrigt

Parterne er enige om at stemme for regeringens ændringsforslag til finanslovsforslaget for 2002 samt finanslovsforslaget for 2002 ved 3. behandlingen, idet parterne kun i enighed støtter ændringsforslag fra andre partier.

Regeringen og Dansk Folkeparti er ligeledes enige om at gennemføre de lovforslag, der udmønter/følger af finanslovsforslaget for 2002.

Dansk Folkeparti har noteret sig, at regeringen i løbet af året vil søge flertal blandt Folketingets partier til at udmønte de afsatte reserver mv. på finanslovsforslaget for 2002, herunder vedrørende Reserve til decentrale kraftvarmeværker, Miljø-, Freds- og Stabilitetsreserve (den generelle reserve), Reserve til EU-formandskab, Freds- og Stabilitetsskabende reserve (til forsvarets internationale opgaver) samt satsreguleringspuljen.

Finansieringen af merudgifter til uddannelse og forskning af den afsatte reserve til nye initiativer mv., jf. ovenfor, understreger behovet for en konsekvent udgiftsstyring ifht. nye udgiftskrævende forslag. I forlængelse heraf vil Dansk Folkeparti kun i enighed med regeringen om finansieringen støtte yderligere udgiftskrævende forslag med virkning i 2002.